

PRATARMĖ

Šis „Literatūros“ sąsiuvinis skirtas antikinės ir krikščioniškosios literatūros analizei, pradedant ankstyvaisiais graikų filosofų tekstais, baigiant Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje XVI a. sukurtais grožiniais ir religiniais kūriniais. Saulius Šileikis analizuoja „atsiradimo“ (*genesis*) sampratą kitimą ankstyvojoje graikų filosofijoje. Aptariami Epikūro, Herakleito, Parmenido, Anaksagoro fragmentai.

Mantas Adomėnas savo straipsnyje siekia išryškinti Platono dialoge „Kratilas“ glūdinčią „mokinystės“, „mokytojo/ mokinio“ santykių temą ir per ją atsiskleidžiantį filosofinės tiesos paieškos kelią.

Atskirą problemą sudaro graikų ir romėnų kultūrinė sąveika I a. pr. Kr., tautinių stereotipų klasikinėje ir romėniškojoje Graikijoje analizė (Herodotas ir Diodoras), požiūris į graikų literatūrą ir kultūrą Cicerono kūryboje. Šios problemos aptariamos Nijolės Juchnevičienės ir Audronės Kučinskienės straipsniuose.

Audronė Kudulytė-Kairienė pristato epiniu stiliumi parašytą nežinomo poeto kūrinį *Heraklio skydas*, aptaria jo sąsajas su Homero ir Hesiodo kūriniais, pateikia savąją autorystės versiją. Straipsnį papildo poemos vertimas į lietuvių kalbą.

Kristina Svarevičiūtė savo straipsnyje siekia nustatyti asmenį, kuriam buvo skirta 1596 m. Vilniuje išleista graikiška knyga – Meletijo Pigo *Dialogas*.

Graikiško teksto *Odarion*, išspausdinto šv. Kazimierui skirtame veikale *Theatrum s. Casimiri* (1604) autorystės problemą dar kartą (po M. Strockio, M. Čiurinsko publikacijų) imasi spręsti Tomas Veteikis, pateikdamas savąją versiją ir argumentus.

Nauji rašytinės ir sakytinės kultūrų konflikto aspektai ryškinami misionieriaus vyskupo Vaitiekiaus, žuvusio Prūsijoje 997 m., *Gyvenimo aprašyme*, kurį išsamiai tekstologiškai analizuoja Vytautas Ališauskas.

Skyriuje „Iš Klasikinės filologijos istorijos“ pristatomas žymus klasikinės filologijos mokslininkas, Sankt-Peterburgo (anksčiau – Leningrado) universiteto profesorius Aleksandras Zaicevas (1926–2000), aptariami jo ryšiai su Vilniaus universiteto Klasikinės filologijos katedra.

Pateikiama 2006 metais Klasikinės filologijos katedroje vykusių renginių bei įvykių kronika.

Eugenija Ulčinaitė